

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121200883
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121200883.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, XXX XX G., právne zastúpeného: JAKUBIS & PARTNERS, s.ro., so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, IČO: 50 990 365, za účasti občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, v spore o zaplatenie 5 278,01 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7Csp/15/2021-68 zo dňa 14.06.2021, takto

rozhodol:

P r i p ú š ť a zmenu strán konania na strane žalobcu tak, že namiesto žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, vstupuje do konania ako žalobca spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154.

Z r u š u j e rozsudok vo výrokoch I. a III. a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 5.278,01 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa 02. marca 2021 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach vo výške 30 Eur splatných vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného zaplatenia pod stratou výhody splátok.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcu z a m i e t a.

III. Žalobca m á vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1, 2, 4, § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

3. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu vo výške 5 278,01 eur spolu s úrokom z omeškania, ako aj trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 13.11.2017 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 5 000 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach v počte 60, vo výške 128,58 eur až do celkovej sumy 7 714,80 Eur. Žalovaný zaplatil sumu 257,16 eur. Z dôvodu porušenia povinností žalovaného, žalobca úver zosplatil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy. Žalovaný sa k žalobe žalobcu vyjadril v písomnom podaní zo dňa 13.05.2021, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku v súlade s § 103 OZ, pričom poukázal na Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/256/2018 zo

dňa 20.02.2019 a sp. zn. 16Co/95/2018. Z dôvodu udelenia súhlasu žalovaného, súd postupom podľa § 95 CSP pribral do konania občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predžalobnou upomienkou zo dňa 26.04.2018 bol žalovaný upozornený, že má nedoplatok na splátkach, pričom bol upozornený, že ak do 05.06.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci február 2018, veriteľ pristúpi k zosplatneniu úveru. Podľa zmluvy, čl. 4 boli splátky splatné vždy do 20. dňa v mesiaci. Aj z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky splatnou v mesiaci február 2018. Ak by súd prijal argumentáciu žalovaného, že od zročnosti tejto nesplatennej splátky začína plynúť premlčacia doba, premlčacia doba by tak začala plynúť 20.02.2018 a uplynula by 20.02.2021. Žalobný návrh na súd bol doručený 29.01.2021, t.j. v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe, a preto súd námietku premlčania vyhodnotil ako v celom rozsahu nedôvodnú. Súd zaviazal žalovaného zaplatiť zosplatnenú sumu istiny 5 535,17 eur po odpočítaní jeho úhrad vo výške 257,16 eur, spolu sumu 5 278,01 eur. Úrok z omeškania však priznal súd postupom podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka až deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému, keďže nemal za preukázané doručenie listiny, oznámenia o vyhlásení splatnosti úveru žalovanému. V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania bol žalobný návrh žalobcu ako nedôvodný zamietnutý.

Súd prvej inštancie zohľadnil nepriaznivú majetkovú a finančnú situáciu žalovaného, keď je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 206,70 Eur. Momentálne je bez bývania. Celý invalidný dôchodok použije na nákup liekov a zdravotníckych pomôcok. Jeho mesačné výdavky sú vyššie ako jeho príjem. Z tohto dôvodu mu súd povolil tento dlh splácať v mesačných splátkach vo výške 30 Eur majúc zároveň za to, že majetková sféra žalobcu ako podnikateľského subjektu nebude povolením splátok žalovanému dotknutá. Ak by súd určil vyššie splátky mohla by byť ohrozená základná životná úroveň žalovaného. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 a § 232 CSP.

5. Proti rozsudku vo výrokoch I. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Poukázal na ust. § 103 Občianskeho zákonníka a na rozhodnutie súdov (rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/256/2018 zo dňa 20.02.2019 a rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/95/2018 zo dňa 13.09.2018). Žalovaný uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko týmto spôsobom nie je možné s úplnou istotou ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby. Súd prvej inštancie mal pri hodnotení otázky premlčania vychádzať z dôkazu označeného ako Prehľad splátok a úhrad, z ktorého by vyplynulo, či bol žalovaný po prvýkrát omeškaní so splátkou splatnou v mesiaci február 2018 alebo ešte neskôr. Súd tak založil svoje rozhodnutie na dôkaze, ktorý nie je odrazom skutočnosti. Z uvedeného dôvodu trpí rozsudok vadou, pre ktorú je nepreskúmateľný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne aby žalobu zamietol a priznal mu voči žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 %.

6. Žalobca sa k podanému odvolaniu písomne vyjadril. Odvolanie žalovaného považoval v celom rozsahu za vecne správne. Je názoru, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím, ktoré je tak vecne správne sa v plnej miere stotožnil. Žalobca oznámil súdu, že vzhľadom na postúpenie pohľadávky uplatnenej v tomto súdnom konaní na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. navrhol, aby súd pripustil zmenu účastníkov konania tak, aby do tohto konania na strane žalobcu namiesto spoločnosti Všeobecná úverová banka, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal mu právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. V replike sa žalovaný vyjadril, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný a to najmä z dôvodu, že sa súd náležite nevysporiadal so vnesenou námietkou premlčania. Ohľadom zmeny žalobcu poukázal na § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Postupník teda žalobca, ktorému bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpená pohľadávka bankou, je povinný preukázať, že banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splnením svojho záväzku minimálne 90 dní. V dôsledku toho žalovaný vzniesol námietku absencie aktívnej legitímácie žalobcu, spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. v tomto konaní. Následkom je nedôvodnosť žaloby ako takej.

8. V duplike sa žalobca vyjadril, že za účelom preukázania jeho aktívnej legitímácie súdu predložil výzvu jeho právneho predchodcu zo dňa 26.04.2018, ktorou preukazoval splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nakoľko žalovaný napriek výzve právneho predchodcu žalobcu zaslanej do jeho dispozičnej sféry bol viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením svojho dlhu, týmto boli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie bankovej pohľadávky. K postúpeniu pohľadávky, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu došlo riadne a platne, čím je daná aktívna legitímácia žalobcu.

9. Žalovaný sa vyjadril, že výzva zo dňa 26.04.2018 nie je výzvou, ktorú predpokladá § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zároveň trval na vznesenej námietke premlčania.

10. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného bolo z časti dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Podľa § 80 ods. 1 a 3 CSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Súd vyhovie návrhu podľa ods. 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

13. V priebehu odvolacieho konania bol súdu doručený návrh žalobcu na pripustenie zmeny strany sporu na strane žalobcu, a to na základe postúpenia vymáhanej pohľadávky na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding a.s., Všeobecná úverová banka, a.s. a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom. Predmetná Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok bola predložená súdu vo forme fotokópie. Spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. zároveň v návrhu vyjadrila súhlas so vstupom do predmetného konania. S poukazom na predloženú zmluvu o postúpení pohľadávky, návrh a súhlas spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, odvolací súd postupom podľa citovaného ust. § 80 CSP rozhodol, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu vstúpila uvádzaná spoločnosť.

14. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

17. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

19. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Premlčanie je objektívnou skutočnosťou nezávislou na vedomosti veriteľa či dlžníka. Vyžaduje márne uplynutie premlčacej doby stanovenej zákonom spojené s nevykonávaním subjektívneho práva veriteľom. (porovnaj Rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/146/2008).

21. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 18.05.2015 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver formou finančných prostriedkov vo výške 5 000 eur. V zmluve bol dojednaný druh úveru - bezúčelový spotrebiteľský; fixná ročná úroková sadzba - 50,56 %; spôsob čerpania - bezhotovostným prevodom na účet Spoločnosti; splátka úveru - 128,58 eur; počet splátok - 60; splatnosť - 20. dňa v mesiaci; dátum prvej splátky - 20.12.2017; konečná splatnosť úveru - 20.11.2022; RPMN - 20,56 %; celkové náklady spotrebiteľa - 2 714,80 eur. Súčasťou zmluvy boli zmluvné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, pričom podľa bodu 10.2. podmienok, veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ust. § 53 ods. 6 a § 565 Občianskeho zákonníka. Závazkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným na základe uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, teda občianskoprávnym, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a Občiansky zákonník. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver, pričom žalovaný úver riadne nesplácal.

22. Odvolací súd uvádza, že žalobca pristúpil k zosplateniu dlhu listom zo dňa 22.06.2018. Žalobca uviedol, že nakoľko žalovaný dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke (do dňa 05.06.2018 za splátku splatnú v mesiaci 02/2018) riadne a včas neuhradil, jeho dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Dlh sa stal zročným pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.02.2018, a preto premlčacia lehota začala plynúť dňa 21.02.2018 a uplynula dňa 21.02.2021. V závislosti od toho súd prvej inštancie s poukazom na okamih doručenia žalobného návrhu príslušnému súdu (dňa 29.01.2021) správne posúdil uplatnený nárok žalobcu ako nepremlčaný a námietku premlčania vyhodnotil ako v celom rozsahu nedôvodnú.

23. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

25. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej

databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

26. Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190) posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 smernice 2008/48, t.j. preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej).

27. Vzhľadom na vyššie uvedené nároky, ktoré na dodávateľa kladie únijské právo a s poukazom na § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ods. 1 ZoSÚ.

Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 2 a 23 smernice 2008/48 sa majú naďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe (Rozsudok Súdného dvora (druhá komora z 5. marca 2020 vo veci C - 679/18)).

28. Právny predchodca žalobcu tvrdil a v konaní aj preukazoval, že bonitu klienta zisťoval na základe údajov poskytnutých mu žalovaným v žiadosti o úver; daňové priznanie, kde uviedol celkové ročné príjmy podľa daňového priznania 44 719 eur; potvrdenie o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2016, z obsahu ktorého vyplýva základ dane 7 711,43 eur, daň 1 465,17 eur; daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2019.

Právny predchodca žalobcu v odpovedi zo dňa 03.05.2021 na výzvu súdu ohľadom skúmania bonity žalovaného uviedol, že zo žiadosti o úver vyplývalo, že žalovaný je ženatý a nemá nezaopatrované deti. Žalovaný v žiadosti uviedol celkové ročné príjmy podľa daňového priznania vo výške 44 719 eur. Pri fyzickej osobe bol v tom čase akceptovateľný príjem, pre posúdenie schopnosti splácať, počítal ako 60 % z ročných tržieb/12. V tomto prípade žalobca počítal s akceptovateľným príjmom vo výške 2 235,95 eur. Žalovaný v žiadosti uviedol mesačné finančné výdavky na splátky exist. úverov vo výške 460 eur. Dopytom registra žalobca zistil, že skutočné finančné výdavky žalovaného boli vo výške 816 eur pri existujúcich úveroch (9.669- eur a 50.806,- eur).

29. Odvolací súd uvádza, že pôvodný žalobca v odpovedi neuviedol žiadne iné údaje umožňujúce vyhodnotiť schopnosť splácať úver žalovaným, dokonca ani len výška príjmu či zamestnávateľa.

30. Odvolací súd má za to, že žalobca síce zhromaždil o žalovanom isté množstvo informácií, tieto však dostatočne nevyhodnotil. Žalobca si na základe získaných informácií nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalovaného, nakoľko vôbec nepoznal jeho pravidelný mesačný príjem ani výšku jeho výdavkov aj so zreteľom na jeho existujúce zaťaženie z dvoch predchádzajúcich nesplatených úverov. Zákon účinný v čase uzatvorenia zmluvy síce vyslovene neustanovoval, že dodávateľ je povinný skúmať aj výdavky žiadateľa o úver, avšak z dikcie: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť

spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa.

Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 ZoSÚ. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať dlh zo zmluvy.

Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať len ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov), spôsobujúci bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 2 ZoSÚ).

Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

31. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

32. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie riadiť sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v tomto rozhodnutí, opätovne vec prejednať a rozhodnúť s tým, že zohľadní skutočnosti uvádzané odvolacím súdom. Nové rozhodnutie je potrebné riadne a náležite odôvodniť v súlade s § 220 ods. 2 CSP tak, aby bolo presvedčivé.

33. Ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a je povinný dôsledne rešpektovať inštruktívnu časť odôvodnenia odvolacieho súdu.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).